

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
ינון אזולאי
שלום דנינו
אופיר כץ

פ/25/4989

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – תגמול מילואים לעובד עצמאי) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ה–2024

1. תיקון סעיף 273 – הוראת שעה
- בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה ועד יום יא' בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) (להלן – תקופת הוראת השעה), יקראו את סעיף 273(א)(1) בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹, כך :
- "(א) (1) שכר העבודה הרגיל לעובד לעניין סעיף 272, הוא סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים (בסעיף זה – רבע השנה); חל פיצוי לאחר חודש שבתקופת רבע השנה, תוגדל ההכנסה בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות;
- (2) ההכנסה הממוצעת לעובד עצמאי לעניין סעיף 272 היא ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה בשנתיים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, לפי הגבוה מביניהן;
- (3) סכום ההכנסה המתקבל כאמור בפסקה (1) או (2) יחולק ב-90."
2. תחולה
- הוראות סעיף 273 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה יחולו בעד שירות מילואים שהחל בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד ליום יא' בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025).

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק לתקן את האופן בו מחושב תגמול לעצמאים ועצמאיות שמשרתים במילואים, כך שגובה תגמול המילואים לא ייפגע משינויים בהיקף עבודתם במהלך מלחמת חרבות ברזל.

כיום, תגמול מילואים לעצמאי מהמוסד לביטוח לאומי, מחושב על סמך שומה שנתית, כך שעובד עצמאי שמקבל כעת דמי מילואים, ועקב היעדרותו פחתו הכנסות העסק לעומת הבסיס לפיו שילם מקדמות למוסד לביטוח לאומי, יידרש להשיב למוסד לביטוח לאומי את ההפרש. מכאן שדרך החישוב כיום מפלה לרעה עצמאים במילואים ומייצרת חוסר ודאות מאחר ורק כאשר יתבררו תוצאות העסק הממוצעות בשנה המדוברת הוא ידע מה חישוב התגמול הסופי.

כדי שהירידה בהיקף עבודתם של משרתי המילואים עקב המלחמה לא תשפיע על גובה תגמול המילואים שהם מקבלים, מוצע, כהוראת שעה לגבי שירות מילואים שהחל בתקופה שמ-7 באוקטובר 2023 עד 31 בדצמבר 2025. לשנות את בסיס החישוב של תגמול המילואים לגבי עובד עצמאי כך שההכנסה הממוצעת שלפיה ייקבע שיעור התגמול ליום תהיה ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים או ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד אחד מהרבעונים בשנתיים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, שבו הייתה ההכנסה הגבוהה ביותר, לפי הגבוה.

הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יצחק קרויזר (פ/4927/25).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' בחשוון התשפ"ה (11.11.2024)